

izhaja, izvešeni pondeljek, vsak dan zjutraj. Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopolni naj se pošljejo uredništvu. Nefrankozna pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Izdajatelj in odgovor. Štefan Godina. — Lastnik tiskarna Edinost. Tisk tiskarna Edinost. — Znaša za mesec L 7. — 3 mesece L 19,50, pol leta L 32. —, in celo leto L 60. — Za inozemstvo mesečno 4 Bre več. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (73 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent osmuntice, in zahvale, poslanice in vabila po L 1. —, oglasi denarnih zavodov mm po L 2. — Mail oglasi po 20 st. beseda, najmanj pa L 2. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

OBISK KR. DVOJICE

N. V. kralj Viktor Emanuel III. Savojski in kraljica Jelena obiščeta v nedeljo dne 21. t. m. Trst in naslednje dneve tudi nekatero kraje po deželi. Vsa Italija pripisuje temu obisku velikansko politično važnost. Letošnji obisk kr. dvojice v naši deželi ima namreč poseben pomen, ki izhaja iz okoliščin samih, v katerih se izvrši, in obenem iz posebnega položaja naših pokrajin. Naša Juljska Krajina je bila priključena k Italiji po zmagoslavnem koncu najgroznejše vojne, kar jih pomnijo pokolenja. Italija je doprinesla pod vodstvom sedanjega kralja ogromne žrtve za zmagoskupne stvari vseh zaveznikov. Kralj Viktor Emanuel III. je izpolnil v zadnji vojni stoletni sen savojske hiše in celokupnega italijanskega naroda. Pod njegovim vrhovnim pokroviteljstvom je bilo delo, ki so ga bili začeli njegovi kraljevi predniki in prvi polovici preteklega stoletja, slavno dokončano. Dedno sovražno Italije, trdovratno tlačiteljsko narodov, je zadela zaslužena kazen. Nekdanja močna Avstrija, sirah in trepet tlačeni in ponižani narodov, se je strla v prah in pepel.

Sprejemne svečanosti, ki se pripravljajo v počastitev vrhovnega poglavarja italijanske države, bodo torej predvsem svečanosti zmagoslavja. Uradna in neuradna Italija se pripravljata, da s počastitvijo kr. dvojice proslavita svoj uspeh, da dasta izraza veselju nad izpolnitvijo svojih sanj in svojih narodnih želj. Aneksija naših pokrajin se bo v prisostvu vrhovnega predstavnika države ponovno svečano poridila. Mi juljski Slovani, ki smo bili z aneksijo pridruženi k drugorodni državi, bi smeli našim sodeželanom italijanske narodnosti morda zavidati radi njihovega brezmejnega veselja. Naravno je pač, da bodo naša čustva povodno predstoječih svečanosti malce različna od čustev Italijanov samih. Toda v tej razliki ne bo nikake škodoželjnosti, nikakega sovražnega nasprotstva. Zmaga nad rajsko Avstrijo je bila vsestranska. Dedna sovražnica Italije je bila obenem dedna sovražnica velikega dela slovanskega plemena. Slovanski narodi, ki so stoletja jecali v okovih sužnosti, so raztrgali težke verige in na razvalinah nekdanje tlačiteljske so vsatile tri nove močnejše slovanske države: Jugoslavija, Čehoslovaška, Poljska. Naši sinovi so se sicer borili tudi v vrstah osrednjih držav, toda v svoje čete so bili uklenjeni z verigami sužnosti. Srce jim je bilo polno čustva zavezništva s tistimi narodi, ki so se borili tudi za našo svobodo. Zmaga protinemske zveze je bila obenem tudi naša zmaga.

Vsled tega bomo spremljali predstoječe svečanosti z dostojnimi simpatijami. Dasi se je aneksija izvršila, ne da bi nas bili vprašali za našo voljo in brez ozira na pravice narodov do samoodločbe, nas vendar ne bo navdajalo — nas juljske drugorodce — povodno obiska vrhovnega poglavarja pri nas tisto značilno čustvo premaganih napram zmagovalcu. Kljub vsemu, kar se nam je storilo slabega od dneva zmage do danes, se jasno zavedamo, da se naš položaj sozmagovalcev v veliki borbi za svobodo narodov ni izpremenil ter da se ne more in ne sme izpremeniti. Iz tega izpoznajmo črpano svoj pogum za naš odpor proti krivicam, ki nam jih delajo razne italijanske vlade ravno v imenu tiste zmagave, za katero je doprineslo tudi slovansko pleme ogromne žrtve, ki so padle v tesnem zavezništvu s silnimi žrtvami, ki jih je položila na oltar skupne stvari tudi Italija. Iz tega izpoznajmo črpano svoje upanje v končno zmago naše pravice stvari, tu je tudi moralna podlaga naših vsiljenih nam borb, podlaga anektiranega naroda, ki ni bil premagana, ki noče, da ga smatrajo za premaganega.

Naše zadržanje povodom prvega obiska vrhovnega poglavarja države, h kateri pripadamo po aneksiji, ki smo jo ponovno priznali v besedi in dejanju, bo v tesnem skladu z našim posebnim položajem. Kr. dvojico bomo sprejeli spoštljivo in prisrčno, toda obenem samozavestno in brez pretirane prisiljenosti. Zavedati se moramo, da bomo v osebi N. V. kralja pozdravili predstavnika države, ki je vzvišen nad zakoni in ni nikakor odgovoren za nelep postopanje posameznih vlad in uradov napram slovanskemu delu juljskega prebivalstva. Zato mora biti naš pozdrav izraz spoštovanja do vladarja in države, a obenem tudi izraz naših želj in naših zahtev, ki nam jih je država dolžna izpolniti potom odgovorne vlade. Povejmo vladarju, da nam vlada ni izpolnila obljub, ki so nam bile dane na svečan način ob raznih prilikah; da odgovorna vlada dopušta, da se naš jezik zatira in preganja, da nas tarejo razne muke in skrbi, iz katerih pričakujemo skorajšnje rešitev, in da si nihče bolj vneto ne želi kot mi sami, da bi se v naši deželi ustvarile take prilike, v katerih bi mogli končno začeti življenje zadovoljnih državljanov.

Naš sprejem naj N. Veličanstvo prepriča, da živi tu slovanski rod, ki ima svojo posebno narodno osebnost, svoje posebne potrebe. Vrhovnemu poglavarju države moramo dati priliko, da nas izpozna: To bomo dosegli s tem, da ga sprejememo obenem kot državljanin in kot Slovani. Naša absolutna pravica je, da izkažemo kralju dolžno mu čast v našem jeziku, kakor častimo in molimo v našem jeziku Boga. Govori povodom uradnih sprejemov v našem delu dežele naj bodo vsled tega izgovorjeni v slovanskem jeziku, ako ne v celoti pa vsaj v enem delu. Našemu ljudstvu bi se moralo tudi dovoliti, da izvesi v pozdrav visokim gostom poleg državnih tudi naše narodne zastave. (Zalibog oblastvo do danes še ni ugodilo tej naši želji.) Naš pozdrav na slavolikih, pri sprejemih in pri drugih svečanostih prilikah bodi »Dobrodošli! Živio! Živela!« Naši slovanski vzkliki bodo kraljevi dvojici tem bolj dobrodošli, ker je N. V. kraljica našega rodu in našega jezika in jih bo neposredno razumela.

To so naša čustva, s katerimi bomo spremljali kr. dvojico povodom njenega bivanja med nami in ki se bodo izražala tudi v našem poklonu pred vrhovnim poglavarjem Italije. Narekujejo nam jih naš poseben položaj, vidna znamenja naše nesreče, ki nam jo je zakrivila nemarnost in brezvestnost odgovorne vlade, ter upanje, da se bodo odločujoči krogi prej ali slej zavedeli popolne zgrešenosti naziranja, da bi bil vrhovec sreče italijanstva v Juljski Krajini v vrhuncu nesreče juljskih Slovanov.

Naše zadržanje povodom prvega obiska vrhovnega poglavarja države, h kateri pripadamo po aneksiji, ki smo jo ponovno priznali v besedi in dejanju, bo v tesnem skladu z našim posebnim položajem. Kr. dvojico bomo sprejeli spoštljivo in prisrčno, toda obenem samozavestno in brez pretirane prisiljenosti. Zavedati se moramo, da bomo v osebi N. V. kralja pozdravili predstavnika države, ki je vzvišen nad zakoni in ni nikakor odgovoren za nelep postopanje posameznih vlad in uradov napram slovanskemu delu juljskega prebivalstva. Zato mora biti naš pozdrav izraz spoštovanja do vladarja in države, a obenem tudi izraz naših želj in naših zahtev, ki nam jih je država dolžna izpolniti potom odgovorne vlade. Povejmo vladarju, da nam vlada ni izpolnila obljub, ki so nam bile dane na svečan način ob raznih prilikah; da odgovorna vlada dopušta, da se naš jezik zatira in preganja, da nas tarejo razne muke in skrbi, iz katerih pričakujemo skorajšnje rešitev, in da si nihče bolj vneto ne želi kot mi sami, da bi se v naši deželi ustvarile take prilike, v katerih bi mogli končno začeti življenje zadovoljnih državljanov.

in litvinskem vprašanju. Kar se tiče sanitetne konference v Varšavi, da bi bilo primerno predložiti konferenci, naj načelno odobri sklepe, storjene v Varšavi in naj pozove posamezne vlade, da čim prej uveljavijo te sklepe.

Vprašanje madžarskih in bolgarskih manjšin in vprašanje bolgarskega naravnega izhodišča na morje bodo predložena Zvezi narodov. Enako se je odločilo tudi glede nove note, ki jo je poslal g. Stambulski glede dedeagaskih luke.

Sklicujoče države so nato proučile spomenico in navete komisije mednarodnega odbora Rdečega križa in Zveze društev rdečega križa glede mednarodne sanitetne pomoči v mirnem času in vzajemnega zavarovanja narodov proti nesrečam. Sklenjeno je bilo, da se ti naveti predložijo Zvezi narodov. Sklicujoče države so se končno bavile z vprašanji zaključitve konference.

O tej seji je dala angleška delegacija zbranim novinarjem ta-le pojasnila:

Glavni namen te seje je bil, da se določi program za zadnji del konference. Glede vzhodnogalicijskega in litvinskega vprašanja je Lloyd George poudarjal potrebo, da se ti dve vprašanji čim prej uredita, ker bi mogli postati zelo nevarni za Evropo. Ruska odklonitev spomenice, ki bi bila imela za posledico določitev galicijske in litvinske meje, je povzročilo odločitev teh dveh važnih vprašanj.

Sprejeti sta bili prošnji Madžarske in Bolgarske, ki želita podati nekoliko izjav na konferenci. Lahko bosta zbrali svoje želje v spomenici, ki jo bo konferenca vzela na znanje in jo nato sporočila Zvezi narodov. Bolgarska zahteva glede pristanišča na Egejskem morju ni bila vzeta v upoštevanje.

Nastop društev Rdečih križev proti epidemijam se je soglasno odobravalo; sklenjeno je bilo, da se bodo pozvale vse države, naj podpirajo to iniciativo. Kar pa se tiče uradnega priznanja društev Rdečega križa kot evropskih ustanov za boj proti epidemijam in lakoti, je bilo to vprašanje prepuščeno Zvezi narodov.

Končno je bilo določeno, da se da Rusom potreben čas za sestavo odgovora na zapisnik seje v vili Albertis. Angleška delegacija je končno izjavila, da bi se moralo odgovoriti na odgovor ameriške vlade na vabilo k sestanku v Haagu, posebno spričo zadnjega dela ameriškega odgovora, o katerem se da razpravljati, preden se sklicujoče države odločijo sodelovanju Zedinjenih držav pri omenjenem sestanku.

Ruski odgovor

Evo besedilo odgovora ruske delegacije na zapisnik seje v vili Albertis:

Predvsem izražamo svoje globoko obžalovanje radi dejstva, da se je delo prve podkomisije za toliko časa prekinilo. Podkomisija je bila ustanovljena z namenom, da se omogoči zastopnikom Rusije in glavnih držav, da potom skupnih sklepov pridejo do skupnih sklepov. Vkljub skupnemu proučevanju teh vprašanj so zastopniki drugih vlasti brez ruske delegacije sestavili svojo spomenico dne 2. maja. Vsled tega je morala postati sestava spomenice enostranska in ni mogla nikakor ustvariti podlage za sporazum. Tak način reševanja spornih vprašanj ne bo privedel niti za korak bliže k rešitvi. Spričo velikega števila vprašanj, ki se tičejo finančnih sporov med Rusijo in drugimi državami, spričo značaja in dalekosežnosti pogojev, predloženih Rusiji in z ozirom na razpoložljive kredite, ki bi se lahko dali Rusiji, je ruska vlada predlagala, naj bi se v ta namen sestavila mešana komisija izvedencev, ki bi jih imenovala konferenca; komisija bi bila sestavljena na podlagi popolne enakopravnosti med zastopniki Rusije in drugih držav. Vkljub temu so delegati drugih držav ponovno razpravljali o ruskem vprašanju v odsotnosti ruskih delegatov. Predlog teh delegatov obstoja v tem, da se da imenovati s strani drugih držav popolnoma nova komisija izvedencev, s strani sovjetske vlade zopet druga komisija. Gre za pravo konferenco, ki se hoče na ta način sklicati, toda na drugačni podlagi, nego se je sklicala konferenca v Genovi. Na konferenci v Genovi so bile zastopane vse evropske države, vstevši Rusijo in Nemčijo. Na bodoči predlagani konferenci se bodo zastopniki drugih držav sestali brez Rusije. Sestavljena bo posebna komisija sovjetskih zastopnikov, s katero bo komisija drugih držav delala skupno le od slučaja do slučaja.

Ruska delegacija ugotavlja, da se ta načrt nikakor ne strinja z njenim predlogom. Ta sistem dveh ločenih komisij je bil uveljavljen že v Genovi, in ravno temu se ima pripisati nedostatek doseženih uspehov. Danes se predlaga, naj se ta sistem uveljavi za bodoča pogajanja. To nikakor ne odgovarja upom, ki jih je vzbudila konferenca v Genovi, in ruska delegacija izjavlja, da ne more prevzeti odgovornosti za ta novi predlog. Mi smo prepričani, da bodo vsi sedanjí člani podkomisije priznali, da ta sistem ni nikakor zadovoljiv in obžalujemo, da se je v tem vprašanju popustilo državam, ki so ga predlagale, a se niti ne upajo prevzeti odgovornosti za dokument, ki je bil predložen. Ruska delegacija pa bo v kljub temu sodelovala na konferenci.

Ruska delegacija ugotavlja nadalje, da so države razdelile konferenco na dva dela, in sicer so na eni strani upniki, na

drugi pa dolžniki, in obžaluje, da nameravajo se nadalje ohraniti ta sistem. Posebno protestira ruska delegacija proti izključitvi Nemčije od sestanka v Haagu, poudarjajoč, da so druge države, katere se bodo udeležile tega sestanka, sklenile z Rusijo še bolj dalekosežne pogodbe nego Nemčija. Sodelovanje Nemčije bi imelo velikansko praktično važnost tudi zaradi vprašanja kreditov, ki se morajo dovoliti Rusiji in o katerih se ni govorilo v rapalski pogodbi. Namesto Haaga predlaga ruska delegacija naj bo sedež bodoče konference v državah, s katero ima Rusija sklenjene pogodbe n. pr. Stockholm, Riga, London ali Rim.

Ruski odgovor govori nato o nekem tajnem dogovoru med člani podkomisije in poudarja, da bi Rusija morala nastopiti proti omejevanju prostosti posameznih držav v določevanju svojih odnošajev z Rusijo.

Ruska delegacija z zadoščenjem sprejme predlog o vzajemnem dogovoru proti napadom, pomniti pa mora, da bo imel sličen dogovor le tedaj kak pomen za evropski mir, ako se raztegne na vse sovjetske republike ter na vse republike na Daljnem Vzhodu. Ruska delegacija izjavlja, da je vsak napad na kako z Rusijo zavezano republiko, obenem tudi napad na poslednjo samo ter da bo tak napad tudi poslednjega gonal k orožju. Vsled tega smatra ruska delegacija za določeno, da se 6. člen načrta nanaša tudi na republike, ki so z Rusijo zvezane, ter pričakuje, da se bodo tudi vlasti izjavile v tem smislu. Ruska delegacija opozarja, da so bile v poslednjih letih sovjetske republike večkrat napadene ne samo od rednih čet, temveč tudi od irregularnih band, ki so stale pod okriljem rednih vojsk. Vsled tega se morajo v 6. členu omeniti tudi bande. Napadi po bandah so za Rusijo posebno važno vprašanje, zlasti ker je ruska vlada v posesti dokumentov, ki dokazujejo, da na jugovzhodu Evrope ravnokar pripravljajo Vranglove čete nov napad. Ker nočem izdati razprave, dokumentov ne bom prečital. Ruska delegacija jih bo izročila tajništvu konference; tam jih bo lahko vsakdo vpogledal. Ravno radi teh okoliščin zahteva ruska delegacija, da se mora 6. člen izdatno izpolniti. Na Finskem se morajo razpustiti »Sivtidskar« in druge slične organizacije, na Poljskem jedinice za obmejno stražo ter delavski bataljoni, sestavljeni iz vojakov belih vojsk. Ti se morajo naseliti daleč proč od ruske meje, njihovi glavarji pa morajo Poljsko sploh zapustiti. Iz Romunske in Besarabije se morajo odstraniti vsi Vrangelovi in Petljurini oddelki. Vranglove čete, ki se nahajajo v Jugoslaviji, se morajo nemudoma razorožiti in odpeljati v bolj oddaljene države.

Seja prve podkomisije

Podkomisija prve komisije se je danes ob 10 in 30 sestala pod predsedstvom Schanzerja, da prouči odgovor ruske delegacije na stavljene ji predloge. Čičerin si pridržuje neke poprave v besedilu, sprejema v glavnem predlog, da se rusko vprašanje reši v komisijah izvedencev, smatra pa mesto Haag kot neprimerno, ker Rusija nima nobenih stikov z Nizozemsko. Čičerin predpostavlja da se razumevajo pod izrazom Sovjetska vlada tudi vse republike, ki so v zvezi z njo. Lloyd George je nato poudarjal da je Haag primerno mesto za mirno razpravljanje. Schanzer je prosil rusko delegacijo, naj bi opustila poprave, da ne ogroža z novimi razpravami že doseženega sporazuma. Čičerin je želel da se pred vsem tudi prepove sestavljanje nerednih čet v vzajemnem dogovoru proti napadom. Zastopnik Poljske je izjavil, da je pripravljen podpisati ta dogovor. Radi pozne ure se je seja odgodila na popoldan.

Poročilo gospodarske komisije za plenarno sejo

Gospodarska komisija je objavila točno in podrobno poročilo, ki bo predloženo prihodnji plenarni seji konference. Poročilo sestoji iz 24 členov in govori o carinskih tarifih, o carinskih omejitvah in tozadnih pogodbah in dogovorih.

V poročilu se priporoča vsem državam, naj bi sklenile medsebojne dogovore, podobne onemu, sklenjenemu v Portorozah. Na vsak način bi se moralo olajševati izvažanje surovin iz držav, ki jih ima v izobilju. Priporočeno se tudi vzpostavitev trgovskih odnošajev na podlagi trgovskih pogodb; pravic, katerih so deležni domači trgovci, naj bi bili deležni tudi tuji trgovci. Glede potnih listov se poudarja potreba opustitve vizuma pri izhodu in enoletne veljave vizuma pri vhodu. Vstopna pristojbina naj bi ne presejala 10 zlatih frankov, prehodna pristojbina pa 1 zlat frank.

Štetje italijanskega življa v inozemstvu RIM, 17. Generalni komisariat za izselstvo je zaključil svoje statistično delo glede italijanskega prebivalstva, ki je raztrešno po svetu. Izkazalo se je, da biva v raznih državah sveta približno 7,500.000 Italijanov. Ako pristejemo to število k številu, ki ga izkazuje nedavno ljudsko štetje v starih mejah italijanskega kraljestva, to je k številu 38,835.184, dobimo svoto, ki presega 46,000.000. Štetje Italijanov v inozemstvu je zahtevalo precej truda. Upoštevatvi je namreč treba razne okoliščine. Skoraj povsod se je moralo štetje izvršiti čisto na novo, ker ni bilo nobenih dobro določenih virov na razpolago. Dalje se je moralo štetje ponekod izvršiti v zelo obsežnih

pokrajinah, tako da se je na prvi pogled zdelo, da bo sploh neizvršljivo. Toda generalni komisariat je pričel svoje delo na koncu leta 1920. ter ga je s sodelovanjem kr. diplomatskih in konsularnih oblastev neumorno in brez prestanka nadaljeval in uspešno zaključil.

Jugoslavija

Pred zaključkom pogajanj z Italijo

BELGRAD, 17. Na večernejši seji je namestnik ministrskega predsednika minister Trifković prečital vsa najnovejša, iz Genove došla poročila o razgovorih z Italijo radi izvršitve rapalske pogodbe. Italijanska delegacija je predložila nove kompromisne predloge glede mesta Zadra in Reke. Ti predlogi se zelo približujejo jugoslovenskemu stališču. Minister dr. Krstelj vodi zaključna pogajanja. Jugoslovenska vlada je dr. Ninčiču takoj odposlala nova končna navodila. V političnih krogih pričakujejo, da bodo pogajanje že v četrtek, 18 t. m. popolnoma zaključena. Na prošnjo italijanske delegacije se o kompromisnih predlogih varuje stroga tajnost in to z ozirom na to, da bi se italijanska javnost po nepotrebnem ne razburjala.

Ministrski predsednik Nikola Pašić je pred dnevi sprejel daljše pismo dr. Matka Laginje, v katerem se Matko Laginja zavzema za to, da se mestu Kastvu enako kakor Zadru dajo gotove gospodarske koncesije, ker je to mesto navezano na morje, a sedaj popolnoma od njega odrezano.

Anglija bo gradila 2 enoti, ker se Japonska ne drži washingtonskih obvez

LONDON, 17. Doljna zbornica. Odgovarjajoč na neko interpelacijo je rekel Chamberlain: Anglija je sprejela ameriški predlog glede skrčenja mornarice pod pogojem, da to store tudi druge države. Toda Japonska si je obdržala oklopnico »Tutsu«, tako da ima sedaj dve enoti najnovejšega tipa, to sta »Mutsu« in »Magato«. Vsled tega je ravnovesje razbito in so na eni strani Zedinjene države prisiljene obdržati vrhu »Washingtona« in »Colorada« še dve oklopniki najnovejšega tipa, na drugi strani pa si mora Anglija zgraditi še dve enoti modernega tipa.

Turki vztrajajo. — Zaplemba treh Vrangelovih parnikov

LONDON, 17. Neka ansluzbena vest iz Carigrada pravi, da je angorska narodna skupščina svetovala vladi, naj ne sprejme nobenega miru, ki bi ne bil v skladu z narodnim dogovorom. Druga vest pravi, da so se kemalisti polastili na podlagi novega sporazuma z boljševiki treh parnikov, ki so last Vrangelovih beguncev. Organizirati nameravajo na Črnem morju trgovinsko mornarico.

Zveza narodov. — Nansenovo poročilo o položaju v Rusiji se objavi genovski konferenci

ZENEVA, 17. Globok vtis na svet Zveze narodov je napravilo Nansenovo poročilo o položaju Rusije, povzročenoem po lakoti in epidemijah. Položaj je res strahoten. Lord Balfour je predlagal, naj se za to vprašanje zainteresira konferenca v Genovi, toda Nansen ni bil za to, češ da bi se na ta način utegnla stvar pokopati, ker se peča genovska konferenca z vzpostavitvijo odnošajev z Rusijo predvsem s političnega vidika. Drju Nansenu je ugovarjal markiz Imperiali. Rekel je, da se ravno genovska konferenca bavi s splošno obnovo Rusije, vsled česar bi se ne mogla protiviti, da bi proučevala to težko vprašanje. Prepričan sem — je poudarjal markiz Imperiali —, da bi genovska konferenca, ko prečita pretresujoče poročilo dr. Nansena, brez kolebanja vzela zadevo v svoje roke ter ji posvetila vso potrebno pažnjo. Po mnenju Imperialija bi ne bilo umestno, da povzame Zveza narodov inicijativo, ne da bi se prej domnila s konferenco v Genovi. Tega mnenja so tudi Angleži in Francozi. Po nekaterih pripombah dr. Nansena se je predlog Balfourja odobril. Na popoldanski seji se je o priliki razprave o ruskih beguncih dr. Nansen jako laskavo izrazil o zadržanju Italije, za kar se mu je markiz Imperiali zahvalil.

Mešana komisija in razsodišče za Gornjo Šlezijo

ZENEVA, 17. Kalender je predložil svetu Zveze narodov besedilo poljsko-nemškega sporazuma. Nato je izjavil, da sprejme svoje imenovanje za predsednika mešane komisije v Gornji Šleziji za eno leto. Imenoval ga je svet Zveze. Van Karnebecka pa je svet imenoval za predsednika razsodišča v Gornji Šleziji. Sedež mešane komisije je Kattowitz, sedež razsodišča pa Leuthen. Nato je vzel svet na znanje poročilo dr. Nansena glede repatriacije turskih vojnih ujetnikov, ki se držijo v Grčiji. Končno je Hymans poročal o prometu opija.

Velka nesreča na železnici pri Budimpešti

BUDIMPEŠTA, 17. Na železniški progi pri Bia Dorbagy v bližini Budimpešte je delalo nekaj delavcev, ko nenadoma pridrvi vlak, s katerim se je vozil ministrski predsednik Bethlen in njegovo spremetvo, ter podere po nesreči tri delavce. Eden je obležal mrtev, eden je težko, tretji pa lahko ranjen.

Skok tuje valute v Avstriji

DUNAJ, 17. Tuje valute so v Avstriji naravnost nasilno poskočile: lira na 525, dolar na 994, sterling na 44.500, švicarski

KONFERENCA V GENOVI

Izgledi za konferenco v Haagu — Ruski odgovor

GENOVA, 17. Tudi nova konferenca v lepem holandskem mestu Haagu se bo začela na slabi podlagi, kakor se je začela konferenca v lepem italijanskem mestu Genovi. Zedinjene države, ki so odklonile svoje sodelovanje na konferenci v Genovi, ga odklanjajo tudi sedaj, ko gre za sestanek v Haagu. Sklicujoče države so, kakor znano, povabile tudi Zedinjene države v Haag, in po prvih informacijah se je zdelo, da se bodo Zedinjene države odzvale vabilu, toda ameriški poslanik Child, ki zasleduje v Genovi delovanje konference, je dobil od svoje vlade to-le sporočilo:

«Ta vlada je skrbno proučila vabilo, ki ga ji je poslal predsednik konference v Genovi na podlagi pogojev, razloženih v besedilu sklicujočih držav, v katerem se prosi ameriška vlada za sodelovanje pri komisiji, ki se ima sestati v Genovi 15. prihodnjega junija.

Ta vlada želi na najbolj praktičen način sodelovati pri proučevanju gospodarskih zahtev Rusije in želi tudi izraziti globoko prijateljstvo, ki ga čuti narod Zedinjenih držav za ruski narod in svoje veliko zanimanje za vse ukrepe glede gospodarske obnovitve Rusije. Ameriški narod je jasno in otipljivo dokazal svoj velik interes na gospodarski obnovitvi Rusije, in vladi Zedinjenih držav bi bilo žal, če bi ji ne nudila svoje pomoči ob vsaki priložnosti.

Toda vladi Zedinjenih držav je nemogoče vzeti v upoštevanje udeležbo pri sestanku v Haagu spričo dejstva, da se zdi ta sestanek le nadaljevanje konference v Genovi v drugačni obliki in spričo dejstva, da je temu sestanku namenjeno, da bo zadel ob iste težave kakor konferenca v Genovi, če ostane neizpremenjeno stališče Rusov, izraženo v spomenici od 11. maja 1922. Bistveno in glavno vprašanje se zdi

vprašanje obnovitve ruske produkcije. Bistveni pogoji za to obnovitve se morajo že določiti in se morajo naravno iskati in najti v Rusiji sami. Ta vlada je vedno smatrala te pogoje za primerne in jasne in se je vedno pripravljena pridružiti drugim vladam v svrhu, da se uvede preiskava izvedencev o gospodarskem stanju v Rusiji. Tekom te preiskave bi se morali ugotoviti gospodarski pogoji za obnovitve produkcije v Rusiji, brez katerih se zdi, da manjka vsaka resna podlaga za dovoljenje posojila.

Treba je pripomniti, da je ta vlada vedno pripravljena vzeti v resen pretres vsak predlog konference v Genovi ali katerekoli druge konference, smatra pa, da manjka sedanjim predlogom, ki so navidezno odgovor na spomenico od 11. maja vsaka določnost, ki bi omogočila sodelovanje te vlade pri predlaganem načrtu. Podpisan: Hughes.»

Zdi se torej, da ameriška vlada ne odklanja direktno vsakega sodelovanja in da bi se dala pregovoriti na sodelovanje, če sklicujoče države menjajo svoj načrt. Brez dvoma bo ruska delegacija znala porabiti ta odgovor ameriške vlade kot nov argument proti načrtu sklicujočih držav.

Vprašanje vzhodne Galicije in Litve ne pride v razpravo

Včeraj ob 17 so se sestali zastopniki sklicujočih držav pod predsedništvom Facte, da se posvetojujejo, ali bi bilo primerno, da se povrnejo spričo sedanjega stanja stvari in sklep v seji 10. maja, da se namreč predlože prvi komisiji nekatere zahteve, predložene od različnih držav. Ugotovilo se je, da spričo sprejema začasnega dogovora proti vzajemnim napadom, ki temelji na sedanjem stanju stvari, ni vzroka za razpravo o vzhodnogalicijskem

nima drugega nad 16 let starega sina; e) vnuki edinci, katerih ded je stopil v 70. leto svoje starosti in nima živih sinov; f) vnuki edinci, katerih babica je vdova in nima sinov; g) porojenci, ki nimajo staršev živih in neporočena nad 16 let starega brata; h) bratje edinci, ki imajo samo sestre brez staršev, katere so ali neporočene ali vdove brez sinov, ki bi bili nad 16 let stari. Skerčenje vojaške službe zadobe nadalje tisti, ki imajo kravnega brata, a) kateri je umrl pod orožjem, ali pa je bil odpušen oziroma spoznan nesposobnim vsled hibe zadobljene v vojaški službi; b) kateri je pohabljenec in je vpokojen vsled ran zadobljenih v vojaški službi. Ne bodo v poslednjih dveh primerih deležni skrčitve tisti, katerih brat spada še danes v razred podvržen vojaški službi in je bil pod prejšnjo vladavino dojeljen k rezervi radi tega ker je vzdrževal družino ali pa kot poljedelec.

Rojeni v letih 1900 in 1899, ki so imeli enega gornjih predpogojev za skerčenje službe tedaj, ko so se predstavili ali bi se bili morali predstaviti naborni komisiji pod staro vladavino, bodo upisani za službo treh mesecev, tudi če so se ti pogoji pozneje spremenili.

Potrebne listine se morajo zahtevati od župana.

Po končanih naborih bodo tisti, ki bodo potrebni, odpušteni in poklicani s posebnim odlokom vojnega ministrstva pod orožje.

Tržačani se bodo morali za nabor predstaviti nabornemu svetu, ki ima svoj sedež v ulici Sanità št. 20.

Nov poštni urad v Trstu. Poštno ravnateljstvo javlja: Z 22. maja 1922. se vzpostavi v Trstu podružnični poštni urad št. 8 (stara prosta loka). Ta poštni urad bo oskrboval poslovanje s pismi, zavoji, denarnimi pismi in poštarnimi nakaznicami ter poslovanje prehodnega spremenljivega pošiljatev. Urad bo tudi sprejemal in odpošiljal brzojavke ter bo imel telefonsko celico.

Skofljski zavod v št. Vidu nad Ljubljano. V zavod sv. Stanislava se sprejemajo zdravi, dobro vzgojeni dečki, zlasti taki, o katerih je upati, da se bodo po dovršeni gimnaziji posvetili duhovskemu poklicu. Prošnje za sprejem je nasloviti na skofljski ordinariat v Ljubljani. Prošnji naj se priloži: a) krstni list, b) izprave o dovršeni ljudski šoli s pripomožjo, da se je izdalo, ker hoče učenec vstopiti v gimnazijo. Starši ali njih namestniki naj prošnje s prilogami prinesejo v zavod sv. Stanislava in ondi od 1. do 11. junija svoje sinove za sprejem v zavod osebno predstavijo. Samo iz Juljske Krajine se sprejemajo gojenci izjemoma samo pismenim početom, toda le pogojno, dokler jih vodstvo, ko pridejo v zavod, ne potrdi. Vodstvo zavoda sv. Stanislava. — Dr. Karlin, rektor.

Učiteljski izpiti. Ravnateljstvo slovenskega učiteljskega v Tolminu javlja, da se izpiti za dosegajo učne usposobljenosti za slovenske ljudske šole ne bodo začeli 22. t. m., kakor je bilo prvotno določeno. Z ozirom na predstojatelj obisk kr. dvojice so se morali omenjeni izpiti odložiti ter se bodo začeli še le 29. maja t. l.

Društvene vesti

Slov. akad. fer. društvo «Balkan». Danes sestanek kakor navadno ob 20.30.

M. D. P. Magdalena. Danes ob 8.30 vaje vezivnega odseka. Načelnica.

Odvada. Danes dne 18. t. m. se vrši redna krožkova seja točno ob 20. uri v navadnih prostorih. Člani in somišljeniki so naprošeni, da se je točno in v polnem številu udeležijo. Ob enem naj se oni, ki žele pristopiti h krožku, in oni, ki si žele nabaviti bloke, zglasijo pri tajništvu istotam. Tajnik.

Pevsko društvo «Zastava, Lonjer». V soboto pevska vaja ob navadni uri.

«Prosveta». (Odssek za soc. izobrazbo). Danes ob 19 seja v društvenih prostorih.

V soboto dne 20. t. m. ob 20.30 predavanje v društvenih prostorih pevskega društva «Slava» pri Sv. M. M. spod. Predava g. Marija Čok-ova. Predmet predavanja: Vplivi alkohola in tobaka na mladino. Odbor.

M. D. P. Magdalena. Privedite, katera bi se morala vršiti dne 21. t. m. se prenese na 25. t. m. Odbor.

Podružnica Kmetijske Zadruge v Lonjerju, privedi dne 28. maja 1922 ob 3 popol. na vrtu Konsumnega društva v Lonjerju javno torbilo. Glavni dobitek: junica; ostali dobitki: poljedelsko orodje in jagnje, vseh dobitkov bo pet. Za obilno udeležbo se priporoča. Podružnični odbor.

Iz tržaškega življenja

Samomor gluhca. Gluhec Oton Kremser, star 23 let, se je vrjel večeraj zjutraj okoli 9. ure iz tretjega nadstropja hiše št. 3 na trgu Leonardo da Vinci. Razbil si je črepinjo ter si zlomil desno nogo in desno roko. Odpeljali so ga v mestno bolnišnico, kjer je kmalu potem umrl. Sel je v smrt radi neozdravljive bolezni.

Peter Crivici in njegova žena Ada. Ada Crivici, o kateri smo svoječasno poročali, da je bila obsojena na 16 mesecev ječe radi posku-

šenege umora, katerega je izvršila na osebi svojega moža Petra, je bila pred večerašnjim izpuščena iz zapore. Do tega je pripomogel njen mož.

Draga pijača: pol litra vermuta, deset kozarčkov štrge in dve črni kavi: 2000 lir: Bilo je pred snočnim okoli 10. ure. V vedno zakajeno staromeško krčmo «Alla taverna di fumo» je stopilo šest oseb: Mihael Staničič, star 62 let, stanujoč v ulici della Crosada št. 14, Marjan Errat, star 28 let, stanujoč v ulici della Crosada št. 10, Peter Roncevič, star 30 let, stanujoč v ulici Cavazzeni št. 10, Terezina Vitarini, stara 24 let, stanujoča v ulici del Pesce št. 1, in še dva mladeniča, katerih imena nam pa niso znana. Prišli so sedli za dolgo mizo. — Dva litra vermuta na mizo! — je velel Roncevič s hripavim glasom. — Danes plačam jaz.

Kmalu je bila pijača na mizi. Gostje so vstali, dvignili vrhane kozarce, trčili in izpili na Staničičevo zdravje... Pol ure pozneje je začel Staničič peti: bil je «v rožcah»; izpil je pol litra vermuta. Ko se je Staničič napel, so zapustili veseli pivci krčmo «Alla taverna di fumo» in jo zavili v kavarno «Flora».

Natakar, prinesite kozarček štrge in pet črnih kav. To naročilo je izustil Roncevič. Štrga je bila za Staničiča. Gostje so se mudili v kavarni dobre pol ure. Med tem časom je izpil Staničič na račun navzočih še devet kozarčkov štrge. Tedaj je bil močno vinen. Družba je šla potem še v kavarno «Mocca». Tam je izpil Staničič, seveda na račun navzočih eno črno kavo. Ko so zapustili krokarji to kavarno, so stopili v kočijo in se pripeljali pred kavarno «Milano». V tej kavarni je izpil Staničič eno črno kavo. Pogledal je tudi na uro. Bila je ena. Kmalu potem je hotel pogledati na uro. Toda ure, in vrhu tega še veržice ni bilo več! Kdo mu je ukradel obojno? Ravno to vprašanje rešuje policija, med tem ko sedijo Errat, Roncevič in Vitarini v zaporu Coroneo. O ostalih dveh mladeničih ni ne duha ne sluha. Policija ju zasleduje. Staničičeva ura in veržice je bila zlata. Obojno je bilo vredno 2000 lir.

Posledica pijančevanja: blaznost. Večera j zjutraj so pripeljali v opazovalnico mestne bolnišnice Apolonijo P., staro 67 let, iz vasi Pasijak pri Jelšanah. Nesrečnica se je udala pred kakimi štirimi leti pijančevanju, kar je imelo za posledico, da se ji je zmrčil um. Do pred par meseci je bila še mirna, toda pozneje je postajala čedalje nasilnejša: vaščani niso bili več varni pred njo; doma je divjala itd. Pred snočnim je bila nenavdno nasilna: doznatic je žugala s smrtjo, razbivala je pohištvo, tolkla je z glavo ob zid itd. Njen sin Milan ni mogel več tega pretrpeti in jo je pripeljal v tukajšnjo bolnišnico.

Aretiran kolezar. Večera j zjutraj je bil aretiran v ulici SS. Martiri kočijaz Karl Riga, stanujoč v zagati Sv. Tekle, ker je povozil na isti ulici s kolesom 6 letno Pierino Colombinjo, stanujočo v ulici SS. Martiri št. 4. Kočijaz bo najbrž v kratkem izpuščen, ker ni zadobila deklica težkih poškodb.

Kvintal bakra in svinca sumljivega izvora. Pred večerašnjim zjutraj so ustavili fmančni stražniki pred carinsko postajo na Greti kmeta Avgusta M. iz Vipave, ker je peljal na vozu par vreč kosti, pod katerimi je bil skrit en kvintal bakra in svinca v vrednosti 900 lir. Kmet je izjavil, da je nabral ta svinca in bakar

njegov sin na nekem bivšem vojnem polju. Material je bil zaplenjen, kmet pa aretiran.

Skrivnostni slučaj v kavarni «Roma». Neke ženska, ki pometa kavarno «Roma» v ulici Giosuè Carducci, je stopila pred snočnim okoli 11. ure v neko zapuščeno sobo v isti kavarni. Tedaj jo je obdal gost dim; zavohala je žveplo. Vsa prestrašena je planila pred bank in povedala lastniku kavarne, kaj jo je doletelo. Lastnik je stopil v zapuščeno sobo, prižgal električno luč in zagledal na divanu železno cev, iz katere je švigal plamen in gost dim. Tudi on ves prestrašen si je dal primesti vodo in je srečno pogasil ogenj. Kmalu so prišli na lice mesta policijski organi in ugotovili, da je bila v cevi želatina, (neka vrsta razstreljive snovi). Kdor je prinesel in užgal v sobi želatino, ni še znano. Vsekakor preiskuje policijsko oblastvo zagoneten slučaj.

Vesti z Goriškega

Iz cerkvene službe. Gospod Ivan Stofla, doslej vikar na Vojsčici pri Komnu, postuje od 1. maja dalje kot upravitelj župnije in dekanije v Devinu. Oskrbue tudi «excurrendo» Mavhinje in Jamlje.

Nabrežina. Dramatični odssek Javne ljudske knjižnice uprizori v nedeljo dne 28. maja t. l. ob 5. uri popoldne na dvorišču kavarne v Nabrežni burko v štirih dejanjih «Vražja misel». Burka nudi mnogo užtka in zabave.

Gorica. Koncert Pevskega in bralnega društva v Gorici, o katerem smo že poročali, se vrši v sredo, dne 31. maja t. l. Spored problemo prihodnjč.

Za koncert vlada v mestu in na deželi živahno zanimanje in je pričakovati velike udeležbe. Vstopnice bodo par dni pred koncertom v predprodaji. Opozorjamo na to občinstvo že danes, da ne zamudi priložnosti zagotoviti si jih pravočasno.

Nesreče pri delu. Hilarij Krpan, star 32 let iz Volčjedrage, je padel pri svojem delu z zidarskega odra in se precej težko pokodoval. — Z nekega drugega odra je padel zidar Janez Degavo, star 38 let, iz Ajdovščine. Zdravi se v bolnici usmiljenih bratov. — Tretja nesreča se je zgodila v Podgori, kjer je 32 letnemu Jožefu Legiši iz Podgore padla težka skala na nogo in mu jo popolnoma zdrobila. Najbrže mu jo bodo morali odrezati.

Nesreča. Anton Perdiz iz Zatohmina si je zlomil nogo, ki mu je prišla pod voz. Zdravi se v bolnici usmiljenih bratov v Gorici.

Pretep. Na Dobertobu se je vršil ples in na takih prireditvah pride kaj rado tudi do pretepa. Pri tej priliki je bil ranjen neki Lojze Klanjšek iz Svetega pri Batah z nožem v desno stegno. Zdjaj se zdravi v bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici. Rana ni težka. Ne ve se, kdo ga je ranil.

Avgusta Dujmovič

Josip Povh

poročena

Trst, 18. maja 1922.

Potrti neizmerno žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša ljubljena soproga, mati, tačča

MARIJA VOUK

v dobi 68. let, po dolgi in mučni bolezni, previdna s sv. zakramenti, mirno zaspala. Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v četrtek, 18. t. m., ob 16³⁰, iz hiše žalosti št. 149 pri Sv. M. Magdalena spodnji (Kolonkovec) na pokopališče k Sv. Ani. TRST, dne 17. maja 1922. (337)

Josip Vouk, soproga. Anton, Alojz in Marija, otroci. — Josip černe, zet. — Alojzija roj. Santin, Tereza, Ana, sinuhe, sestre in ostali sorodniki. Novo pogrebno podjetje, Trst.

FRANC SCAMPERLE

star 54 let, je sinoči po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu preminul. Žalujoča soproga Josipina rojena Zadnik in hčerka Sonja naznanjata to bridko izgubo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. Pogreb se bo vršil v četrtek, 18. t. m., ob 15 iz hiše žalosti Scorcola S. Pietro št. 50 v farno cerkev v Rojanu. TRST, 17. maja 1922. (339)

Velja kot direktno obvestilo. Pogrebno podjetje Capellan, Corso V. E. III. 45.

Velika izbera

Izdelkov za gospe

ob priliki bližnjih

SLAVNOSTI

Corso Vitt. Em. III. 16

Tel. 10-08

ÖHLER

Corso Vitt. Em. III. 16

Tel. 24-24

Pri Sv. Jakobu v čevljarnici FORCESSIN

Via G. Caprin št. 5 (prej via Erta)

dobite najmočnejše in najtrpežnejše obuvalo za moške, ženske in otroke.

VELIKA IZBERA OBUVALA ZA BIRMO

Delavsko obuvalo po jako zmernih cenah.

Podružnica: Via Udine št. 2 (prej via Belvedere)

336

DOBROZNANA MANUFAKTURNA TVRDKA

M. AITE

Trst — Via Mazzini štey. 37 (prej Via Nuova) — Trst

naznanja cenj, odjemalcem, da se je preskrbela z veliko izbero blaga za moške in ženske obleke, platna, bombaževine, volnenih odev, žimic in vatiranih odev lastnega izdelka, trliža, volne in žime, izdelanega perila kakor tudi vsakovrstnih pletenin. Istočasno naznanja, da je preskrbljena z bogato izbero vseh potrebščin za pmlad in poletje po najzmernejših cenah.

KUPUJTE

ZANKL'OVE barve, lake in čopiče

pri tej dobro znani tvrdki

Trst - Via Trento št. 8 - Trst

Brzojavni naslov: Zanklfigli

Gradec, Ljubljana, Maribor, Dunaj, Leoben.

Mali oglasi

se računajo po 28 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 4.—. Zaor išč službo, plača polovično ceno.

SOBO s hrano oddam s 1. junijem. Naslov pri upravnistvu. 991

MOZ brez otrok išče službe kot kolon. Ponudbe pod «B» na upravnistvo. 992

MLADENIČ išče službe kot vrtnar od 3—10. Ponudbe pod «R» na upravnistvo. 993

KONSUMNO društvo v Bazovici prodava dve stekleni omari z vso opravo. Pojasnila daje načelnistvo. 994

POPOLNA SOBA za L 600.—, druga L 950.—, brestova L 1500.— se prodajo v ulici Fonderia št. 3. 937

POSOJILO L 30.000 proti 15% obrestimi na prvo knjižbo, iščem. Ponudbe pod «Var» na upravnistvo. 977

PRODA se takoj radi selitve dober glasovir in ameriška blagajna «National». Naslov pri upravnistvu. 978

MOTOR na bencin, 18 HP in transmisija z la-gerji, 7000x70 mm, se prodaja po ceni. Mlakar, Divača 9. 979

POZOR! Krone, korale, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini gro-sist Belle Vita. via Madonnina 10, I. 16

UBIRALEC in popravilalec glasovirjev in harmonijev. Pečar Andrej. Trst, via Coroneo 1, V. nadstr. 17

ZDRAVILA za vse živinske bolezni, redilni prah, fluid itd. Lekarna v IL Bistrici. 28

VILA «PEPINA» na Opatinah št. 478 in hiša št. 398, se prodata. Pojasnila v kavarni Besednjak, Opčine. 967

AUTO za prevažanje, 34 HP, 18 P, Fiat, v popolnem stanju, se prodava. Andrej Kovsca, Šturje (Slekoti 78). 967

BODEČO žico in plošče za štedilnike ima vedno v zalogi Cerneka, via dell'Olmo 4. 968

NOVE POSTELJE L 60.— vzmeti 55.—, žim-nice 40.—, volnene 95.— in drugi posamezni kosi po zmernih cenah. Via Fonderia 3. 975

PRODA SE po jako zmernih cenah poročne sobe, popolne, z mizo in dvema stolicama za L 1100. Krasne poročne sobe od L 2000 naprej, jedilne sobe s stolicami s pravim no-jem od L 3000 naprej, pohištvo za vrt, kuhino, predsobo in pisarne, tudi posamezni kosi, stolice in naslanjaci. Preprodajalcem in hotelirjem se da popust. Via Geppa 17, skladišče. 997

KUHINJSKO pohištvo, moderno, se prodava. Torquato Tasso 28, vogal via Udine, mizar Majcen. 998

NOVI DOHODI poročnih sob, popolno, slavonsko delo, iz masivnega hrastovega lesa, z veliko krasno psiho, 3 brušenimi zrcali, se prodajo po reklamni ceni L 1350.— Velika izbera miz, stolic in stojal za cvetlice, Turk, via Rossini 20, Imbalaža za deželo. 999

PIANINO luksuriozen, dober, svetovne zna-mke Kockorselt, se prodaja po nizki ceni. Acquadotto 23, vrata 11. 996

RAZPISANA MESTA. Brezposelni, s primer-no izobrazbo in neomadeževane preteklosti, se iščejo za različne občine goriške dežele kot pod-agenti zavarovalnice proti požaru. Visoke provizije. Prošnje sprejema «La Pace» Gorica, via Morelli št. 16. 44/10

SVINEC mehkek (olovo) kupujem vsako mno-zino. Naslov Kuret, Settefontane 1. 195

HISA v Opatiji z velikimi prostori, pripravni-mi za garažo, trgovino vina ali lesa, se radi družinskih razmer prodava. (Sedaj služi za spedijsko podjetje). Pojasnila daje gospa Rumlj, Opatija, villa Rozalija. 982

SLASČICARNA v Opatiji se prodava radi bo-lezni. Pojasnila daje gospa Rumlj, Opatija, villa Rozalija.

ZIVINSKI in kramarski semenj v Stanjelu bo letos dne 22. t. m., ker je 21. nedelja. 985

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove ka-rakter in usodo življenja. Sprejema vsaki dan od 13—19. Via Udine 12, pt. 331

PRIPOROČA se dobroznana brivnica Josip Jerman, Trst, ul. XXX Ottobre 14. 15

KRONE srebrne in zlata, plačuje po najvišjih cenah Pertot, Via S. Francesco 15, II. 19

Oglasi v «EDINOSTI» imajo najboljši uspeh

PODLISTEK

KAPITAN MARRYAT

Leteči Holandec

Roman

(142)

Tuji mornar je zajokal in se spef obrnil k odhodu, rčak: «Zelo grdo in neprijazno je tol Le spomnite se me in prišel bo čas, ko boste tudi vi zazeleli, da bi vaša družina dobila od vas sporočila.»

Po teh besedah je izginil. Trenotek za tem je bilo čuti udarjanje vesel, ki so odpeljala čoln k oni ladji nazaj.

«Sveti Anton!» je vzkljnil kapitan, «od strahu ne vem, kje mi glava stoji. Ho, kletar, prinesite mi araka!»

Kletar je stekel po steklenico: bil pa je ravnotako preplašen kot kapitan, vsled česar se je še sam poslužil steklenice, predno je izvršil zapoved.

«No,» je rekel kapitan ko je čez nekaj minut vso steklenico izpraznil, «kaj sedaj?»

«Jaz vam povem,» je odvrnil Schriften in stopil k njemu.

«Ta mož ima okrog vratu obošen urok; iz-irgajte mu ga in ga vrzite v morje in vaša ladja bo rešena; če ne — se boste vsi skupaj potopili.»

«Da, da, res je tako, zanesite se na njegove besede,» so pritrtili mornarji.

«Norci,» se je branil Filip, «kaj verjamete temu podtežu? Ali niste spoznali kako ga je gnj tujec spoznal in ga pozdravil kot tovariša? On je tisti, ki spravlja ladjo v nevarnost!»

«Da, da» so pritrtili mornarji, «res je tako. Mož ga je imenoval svojega tovariša.»

«Pravim vam, da se motite,» je vzkljnil Schriften.

«Ta mož tu je — le vzemite mu oni urok!» «Da, da,» so zaklicali mornarji, «urok mora dati nam!» in so planili na Filipa.

Filip se je umaknil na mesto, kjer je stal kapitan.

«Norci, kaj počenjate?! Kol svetega križa je, kar nosim okrog vratu. Le vrzite v morje, če se upate in za vedno boste pogubljeni. In pri tem je pokazal relikvijo.

«Ne, ne, ljudje,» je vzkljnil kapitan, ki se nekoliko opomogel, «tega ne smete!»

Mornarji pa so postajali vedno bolj divji. Eni so hoteli, da naj vržejo Schriftena, drugi pa Filipa v morje. Slednjč je napravil konec pre-pira kapitan, ki je zapovedal izpustiti čoln in vanj stopiti Filipu in Schriftenu. Mornarji so bili s tem zadovoljni. Filip se temu nič ni upiral, toda Schriften je bil krog sebe in kričal, dokler niso s silo odrinili čoln od sebe v temo. Tu je obstal trepetajoč na krmu, Filip pa je sedel na krmilu in usmeril čoln proti začarani ladji.

41. POGLAVLJE.

Čez nekaj minut ni bilo valed goste megle več opaziti ladje, ki sta jo Filip in Schriften zapustila. Pač pa sta videla začarani brod, toda zelo zelo daleč. Filip je veslal na vso moč, toda čeprav je stal Holandec pri miru, se je vseeno zdelo, da se med njim in čolnom razdalja vedno večja. Za nekaj trenutkov je Filip prenehel veslati, da pride do oddiha, naker se mu je Schriften približal:

«Veslajte kakor hočete, Filip Vanderdecken, toda eno ladje ne boste dohiteli nikoli, ne, ne, nikoli, nemogete; zakaj me ne vržete v vodo? Hit! Hit! Potem bi bil čoln lažji!»

«Kakrat sem vas vržal iz razburjenja, ker

ste mi hoteli vzeti relikvijo,» je odvrnil Filip.

«In ali nisem tudi danes nagovarjal mornarje, naj vam jo vzemo? No? Hit! Hit!»

«Da,» je odgovoril Filip, «toda zdaj sem pre-pričan, da ste ravno tak nesrečnik kot jaz in delate le kot vam veleva usoda. Kako in zakaj, ne vem, toda res je, da sva oba prizadeta na isti skrivnosti. Če je moja naloga ohraniti relikvijo, je vaš cilj to relikvijo mi vzeti. Oba se boriva za isto stvar in vi ste bili, kar se tiče izpolnitve moje dolžnosti, moj najhujši sovražnik. Toda, Schriften, nikdar ne pozabim, da ste dali moji Amini prijazni nasvet, da ete ji pro-rokovali grozni konec, če vas ne poslušata in da je niste sovražili, čeprav ste mene mrzeli. In radi nje vam odpuščam in ne bom vam skušal prizadeti še kako zlo.»

«Torej odpuščate svojemu sovražniku, Filip Vanderdecken?» je odvrnil Schriften žalostno, «kajti priznam, da sem res.»

«Da, iz vsega srca in vse svoje duše,» je odvrnil Filip.

«Potem ste me premagali, Filip Vander-decken in napravili ste me za svojega prijatelja in vaša želja se bo izpolnila. Hočete vedeti kdo sem? — Čujte! Ko mi je vaš oče v divji jezi vzel življenje, mu je ostala le ena

Njivice pri Kojsem. Bralno in pevsko društvo na Njivicah pri Kojsem je priredilo v nedeljo 7. maja veliko vrtno veselico. To je drugi nastop tega mladega društva, katero obstoja komaj šest mesecev. Pokazalo je, da res z dobro napredovatju, vsa čast ustanoviteljstvu društva gosp. J. Stekarju in g. Pavlinu Kusnar, katera se zares neumorno trudi za korist društva, ki je sedaj že v drugo nastopila s svojimi mladimi pevci in pevskami. Pevci in pevke so se izvršno pokazali, tudi igralci so dobro izvršili svojo nalogo. Posebno lepo je bilo videti deklice, ki so bile vse v narodnih nošah, in tištega dečka, ki nam je tako lepo deklamiral. Če bo mladina šla po ti poti izobraževalnega dela dalje, smemo pričakovati od nje še mnogo koristnega za bodočnost našega ljudstva. Le pogumno naprej!

Šrečke je ponajla prejšnje dni po Gorici nekak ženska. Enkrat je kazala ljudem kot dar lepo verzico z medaljonom, drugič par lepih novih škafov itd. Marsikatera lahkoverna Pepca, Lucika, Judita ali Veronika je dala svojo lipo za srečno številko, ki se bo izrečala določena dne, od določeni uri v Šolski ulici, številka ta in ta. Ob določeni časi ni bilo na določeni mestu nikogar; ženska je odšla z lirami, številkami in darovi dalje, da poskusi svojo srečo drugod — če jo niso morda ta čas zaprli, ker je imela baje rešpekt pred financarji.

Igrače, ki niso igrače. Goriški republikanski list je pisal glede kraljevega prihoda v Gorico precej — republikansko, zato so mu zamerili fašisti, ki mislijo, da je zdaj čas, da pokazejo in dokažejo svoje junštvo. Sli so, oklofutali urednike v kavarni Garibaldi, nato so slovesno sneli kraljevo podobno in jo odnesli v kavarno Teatro, češ, da kavarna Garibaldi ni vredna, da jo ima na steni. S tem dogodkom se v česu bede in vojnih odsođnin bavi Gorica. Poleg tega pa kroži govorica, da je incidenta kriva tudi konkurenca med kavarno Teatro, ki je zvečine prazna in kavarno Garibaldi, ki je dobro obiskana. To je potemtakem še lepše, čisto naših malih, gnjusnih razmer vredno.

Brje. V Kasovljah je bila 7. t. m. zopet veselica, ki jo je priredilo bralno in pevsko društvo iz Brji. Bilo je ogromno ljudstva od vseh strani lepe pivavske doline celo iz Ajdovštine in Gorice. Domača mladina je igrala «Rokovnjače» in sicer tako lepo, da bi igralci lahko z uspehom nastopili na mestnih odrih. Žal da je dvorana prevlečena in šumeča. Vipava jemlje glas. (Ravno pod dvoranjo je znani «hudičev jez»). Domači pevci in pevke so zelo ubrano in lepo peli pod vodstvom g. Pelicana učitelja iz Vrtovine, ki je nastopil tudi s svojim krasnim vrtovinškim zborom. Bratsko društvo iz Ribemberka je nastopilo pod svojim spretnim pevovodjo gosp. Valencijem z lepo skladbo. Enako je nastopil na odru tudi oseški zbor pod vodstvom gosp. Breeta in zapel Vodopivčevu «Zabe», ki je prav posebno ugaljala občinstvu. Prišel je tudi pevski zbor iz Sv. Križa, ki je kakor vsi drugi gori omenjeni med odmorji pel krasne pesmi. Sploh moramo reči, da se je po vojni povzdignila lepa pesem po deželi, za kar čast mladini in neutrudnim pevovodjem.

Bralno in pevsko društvo v Brjah je ta dan obhajalo tudi 25-letnico svojega obstoja. S ponosom gleda društvo lahko nazaj, ker je priredilo tekmo tel obilo predstav in veselico, gojilo ves čas neumorno petje moškega in mešanega zbora, priredilo več poučnih predavanj in izletov, nabavilo si lepo knjižnico, kupilo krasno zastavo in slednjic še novi oder. Moramo poudariti, da je vsled društvenega delovanja izginilo v Brjah surovo rogoviljenje in pretepanje med mladino, čezmerno popivanje in kvartanje ter posebno tudi oni ordinari in surovi javni plesi. Društvo tudi z zaupanjem zre v bodočnost, ker ima krepke in zavedane naraščaj, ki išče v delu in omiki svoje rešitev. K 25-letnici društvu čestitamo, želeč, da se njegove namere in nade izpolnijo v čim večji meri!

Vesti iz Istre

M. D. «Prosveta» — Boršt. Ne najdemo pravih besed, da bi se mogli dovolj zahvaliti vsem, ki so kljub neprijetnemu vremenu prišli v nedeljo na našo prvo vrtno prireditev. Dožinj smo zahvale pa največ društvu «Slavec» za posojeni les za napravo odra ter za sodelovanje, kakor tudi društvom «Zastava» iz Lonjerja, «Slava» iz Sv. M. M., in «Vodnik» iz Doline ter njih neutrudljivim pevovodjem. Enako tudi članom šentjakobske «Prosvete» za sodelovanje, največ pa tov. Gombaču za ves njegov trud. Zahvaliti se moramo tudi tistim, ki so nam pripomogli z mizami, stolicami ali s čimerkoli, ter gosp. Brajniku za prepustitev dvorišča. Zelo žal nam je, da nam ni bilo mogoče skupaj se kaj več zabavati in da so naša morala društva radi mrazga vremena zapustiti. Odpasti je morala igra «Damoklejev meč», pevске točke, ana deklamacija ter šaljiva pošta. Upamo, da nas sl. občinstvo raditega za naprej vseeno še obišče, ter prosimo, da nam radi morebitnih nerodnosti oprostijo. Srčna hvala vsem! Zdravo! Odbor.

Kmetijska Zadruga. — Podružnica Koper. V nedeljo 21. t. m. ob 14 se vrši v gostilni g. Babiča (Fikona) v Marezigah javno predavanje. Predava ing. Josip Rusija. Predmet predavanja «o zadružništvu».

Vesti z Notranjskega

Postojna (Vojno stanje poostreno v Postojni.) Da prevajlja Postojna še vedno vojno stanje, dokazujejo razne naprave, ki obstojajo še od zasedbe sem, razni dogodljaji, ki se vedno pojavljajo. Že na prvi mah še vedno vidijo svojo dobro provizorizirano napeljavno telefona. Ob čeli glavni cesti so po vseh poslopih lepo razvrščene debele žice v podobi mandoline ali harfe, seveda le slučajno v taki višini, da lepo skrivajo napise trdk, gostilni t. d., ker so ti nam tujem jeziku — slovenščini. — Hišnim gospodarjem je s to napeljavo pa tudi zelo ustrezno. Ker je vsako popravilo počela onemogočeno, ima mošnjček v žepu tudi popoln mir; ustreženo jim je pa tudi zategadelj, ker bo hiša po prej razvalina, mošnjček prazen, beraška palica gotovo sredstvo. Poleg ljudske šole stoji še vedno velika lesena baraka, nekak namenjena avstrijskim oficirjem v zabavo, a sedaj rabljena za vojašnico. Ta naprava je zelo koristna učeči se mladini! Ta naprava pa vsebuje še neko dobroto. Pod njo so izpeljani odvajalni kanali iz stranišč ljudske šole. To je edina kanalizacija za to šolo. Ti kanali so zamašeni in stranišča polna lepo dišacega parfuma, cigar vonj se širi po celum obsežnem poslopiju ljudske šole! Da vojaki v svojih prostih urah hodijo na izprehod naravnost čez ograje in plotove, čez vrtnice in vrtove, čez živce in travnike, jim pač nihče ne zameri, saj so siti vežbanja po trdih tleh in si želijo opočiti na mehkejši zemlji. Da se gospe mule neovirno pasejo po njih

in travnikih, je prav udobno zanje in tudi za dotične posestnike, saj jim je s tem odvzeta mukapolna košnja in sprava poljskih pridelkov. To niso nobeni novi dogodljaji, nikaka poostreitev vojnega stanja, kakor tudi ne oni, tičočja se zgradb na tujem svetu, njih olepšava s svežimi smrekami, katere se v malo dneh posuše in zopet nadomestijo s svežimi iz bližnje gozda, kateri je itak pregot in ga je treba iztebiti. Sicer pa vlada glede naših gozdov pravi komunicem. Za tlakovanje okrog barak se dobi po vseh cestah lepo zloženi gramoz, ki te kar vabi, da ga uporabiš. Če srečavaš dan za dnem s svežo nakošeno travo do vrha naložen «carro», se nič ne čudi, tudi konjčkom gre v slast sveža krma, saj je kmetič zadovoljen, ako mu suša krmo vzame. In če mu suša vzame v jeseni kak krompirček ali drugi pridelek, magari celo v potu svojega obraza delano njivo, je prav zadovoljen, saj mu ni treba po zimi ne kuhati ne jesti, prezimi vseeno prav udobno, kakor naš polj ali medved. Gorje pa onemu, ki se drzne oporekati solncu radi teh činov; dobi zelo umesten odgovor — pripehji solnce, ki ti je požgalo pridelek, tebi in tvojim pričan ne gre vera. Vse to je staro vojno stanje že izza zasedbe sem.

Pred kratkim so se pričele vojaške strelske vaje. Za te vaje so določili neki teren med vasi Veliki otok in Zagon. Ugovor teh vaščanov, da ta teren ni v naravi zadostno zavarovan, ker ogroža deloma vasi same in da izključuje vsako pažno živino na bližnjih pašnikih, je bil kratkoma zavržen z motivacijo, ljudje naj ostanejo doma, živina naj se pase po polju. Res salomonska sodba. Ti kmeti, ki si počivali celo zimo in vsled deževja celo spomlad, počivaj lepo doma — nadalje, prihodno zimo greš lahko v gozd — paberke obrat. Zvinica se bo pa po njih dosti hitreje in obilneje napasila, kakor na gmajni, a po zimi bo lepo počasi — prežekovala. Za nas so običajna strelišča, tam nekje pod sv. Trojico za cel četrt ure preoddelana in je tam državna last, katero ne smemo oškodovati. Ni to pametna poostreitev vojnega stanja? Pred kratkim je bilo siloma vmlomljeno v Otoško jamo in jama opustošena iz popolnoma enostavnega vzroka — kdor kaj drugega misli, je hudodelec — ker je ta jama privatna last in dela konkurenco postojnski jami, katero smatrajo za državno lasti, in konkurenco delati državni lasti je — hudodelstvo.

Preteklo nedeljo 4. t. m. je imelo vojaštvo obhod po mestu z zastavo in godbo. No. — recimo — slučaj je nanesel, da se je vršil ta obhod tik pred mašo, ko je bilo zbrano nenavadno polno ljudstva na cesti z bog gasilne slav-nosti. In oof, oof, dobil si klofuto in pobiral nosti. In obok, kdor se ni odriš zastavi — klofuk po cesti — kdor se ni odriš svest iz odriš se ni nobeden, ker si ni bil nihče svest tega hudodelstva.

V sredini Postojne se nahaja obsežen park, obstoječ iz obsežnih travnikov, okrog katerih so zasajeni košati drevovedi in zgrajene lepe ceste, namenjene le letoviščarjem in ljubiteljem miru in svežega zraka, čigar lastnik je mesto Postojna. Ves ta park in tudi njegova bližnja okolica so veljali do sedaj za nekaj imun, nedotakljivi teren. In to po vsej pravici. V sredini tega parka se nahajajo namreč studenčji izviri, kateri napajajo naš vodovod, nam dajejo polj, zirek dobre vode. Ker pa leži ta teren dokaj nizko, kakor mesto samo, je bila dolžnost zdravstvene oblasti, da ga postavi pod varstvo, da zabrani vsako onesnaževanje, da ga proglašajo za nedotakljivega, kar je ta oblast tudi storila nam in našemu zdravju v bask. Iz malega raste veliko. Tako tudi tukaj. Iz neke male zabavne vojaške prireditve, se je sčasoma izizmolno pravcato vsakdanje vojaško zbežališče in v povseh okrožnih cestah in tujih travnikih, posebno pa na travniku, kateri obkrožuje izvirkve. Vsi ugovori mestnega zastopa in drugih čimteljev, da je to početje nedopustno, da proti nevarnost okuženja našega vodovoda, niso nič pomagali kljub zatrdkom raznih gg. generalov, kolonelov, majorjev t. d., da bodo takoj preprečili vsako uporabo tega terena. Tudi novo izvoljeni občinski svet se je z vnezo zavzel za to zadevo, a zaman. In to je višek poostre-nega vojnega stanja, ki vlada v Postojni.

Kličemo naše državne poslance na pomoč, proseč jih, naj nas obvarujejo, ne da izbruhne v našem mestu legar, oni strašni legar, ki je pred leti razsajal med nami iz slknega vzroka in ki nam je vsem še živo v — žalostnem spominu.

Idrija. 29. IV. t. l. se je vršil javni dijaški telovadni nastop pod vodstvom g. prof. telovadbe Danila Fona v tukašnji realni telovadnici z jako obsežnim sporedom.

Proste vaje so izvajali mlajši kakor tudi starejši dijak dobro in želi za to pohvalo občinstva. Vzorina vrsta je nastopila s boksom. (ako se ne motim francoskim). To so vaje, ki dajo veliko truda, veliko samozatejevanja in naravnost trpljenja je treba, predno se utrdiš toliko in privadiš telo in noge, da obstaneš na mah pravilno v najtežjih položajih. Občinstvo se ni moglo načuditi vzorni izvedbi teh lepih točk težkih prostih vaj. Pri drugem takem nastopu želim jaz kakor gotovo tudi drugi videti to krasno točko še enkrat na programu — ako je mogoče pa 9 telovadcev. Tej točki je sledila orodna telovadba dijakov nižjih razredov (konj na vzdolj, bradlja) ter nam pokazala lepe uspehe. Izvedli so ti mladi a krepki telovadci tudi tri slikovite skupine, ki so bile vzorne tudi v manjših podrobnostih dovršeno izvedena točka. Občinstvo ni štedilo s pohvalo, čudilo se je tej urnosti disciplini ter navdušeno odobravalo to znamenito njih delo.

Orodna telovadba starejših dijakov je dosegla tudi svoj namen. Dopadel se nam je posebno drog. Na bradlji je vzbujal našo pozornost dijak pohabljene (ena roka brez prstov), ki ni prav nič zaostajal v spretnosti. Tu je dokaz, kaj vse premore vstrajnost. Zelo pohvalno, naravnost vzorno so izvajali posebne proste vaje dijak nižješolci, 9 po številu. Izvedba teh nelahkih sestav je bila točna in sigurna. Disciplina taka, da bi se jih lahko marsikatero društvo vzelo za zgled. Stali so kot pribiti — naravnost imponirali so nam.

Ta res krasni nastop je zaključila vzorna vrsta na bradlji. Vaje so bile dokaj komplicirane in bradlja je orodje, na katerem se je treba mnogo vaditi za gladko izvedbo. Vaje so se izvajale lepo in skladno. Pokazali ste, da ne spite, da delate — vsa čast Vam g. prof. a tudi Vam dijak. — Kar se tiče celokupnega nastopa, bi opozoril na to, da so bili presledki posameznih oddelkov prekratki. Presledki naj bodo daljši, ker obratno se telovadci, kakor tudi gledalci utrudijo. — Pri telovadbi je sodeloval tudi «Salonski orkester» ter bil izobren, na nekaterih mestih mogoče malo prehitel spremljevalec mladih telovadcev. Sicer pa je tudi on pod spretnim vodstvom dovršil nalogo tako, kakor smo ga bili navajeni vedno slišati. — Vkljub slabemu vremenu je bila resna telovadnica zelo dobro obiskana — posebno pa gallerija. Dijaško podporno društvo mislim da je z uspehom tudi lahko zadovoljno. H koncu

Želimo mnogo takih nastopov ter tudi kakšen dijaški koncert, ker le na ta način bomo izpoznivali naše dijake v čast bo tudi zavodu.

Književnost in umetnost

Dopisnica «Slovenske zapovedi». Jezikovni krožek «Odvada» v Trstu je izdal ravnokar «Deset slovenskih zapovedi» primorskega Slovenca v obliki dopisnice z geslom: «Naka slovensčina je, prepričani smo, eden najlepših jezikov na svetu» (o. Skrabec). Zunanost je prav lična, tiak lep in smajen. Cena komadu 20 stotink. V Trstu se prodajajo v knjigarni J. Štoka. Večja naročila sprejema: Jezikovni krožek «Odvada», Trst, Chiarbola zg. 11 (Stara policija). — Primorcem, kakor tudi vsem kulturnim društvom priporočamo, da si dopisnico nemudoma preskrbe!

Ribičič Vauk: Šest mladinskih iger. — (Izdala in založila «Prosveta», Trst 1922. Natiskalica tiskarna «Edinost». Cena broš. 5 L vez. 7 L.) Naše društveno življenje po deželi je v najlepšem razcvetu. Dela so se lotili predvsem mladi ljudje, polni idealizma in ljubezni, požrtvovalnosti in neutrudljivosti. Ljudske prireditve, ki se vrše skoro vsako nedeljo po naših vaseh, so najboljši dokaz, da je zdravo jedro našega naroda v Julijaki Krajini našlo svojo pot duševnega napredka, ki ga je bila vojna udušila, i ne zadušila. Ob tem novem, plemenitem razgibju ljudske kulture, ki odkriva objektivnemu opazovalcu najlepše plat naše duše, smo začetili veliko pomanjkanje pripravljene ljudskih iger, ki bi se dale uprizarjati brez velikih scenerij in občutnih težkoč posebno pri veselicah na prostem, katere naše ljudstvo najbolj ljubi.

Tej potrebi sta izdatno odgovorila Ribičič in Vauk, ki sta pred kratkim izdala «Šest mladinskih iger». Prvi, znan in priznan mladinski pisatelj, katerega najboljšo delo «V kraljestvu pačkov» je pravkar razkosno opremijeno izšlo v založbi «Juga» v Ljubljani, je napisal petero iger: «Vražje», kjer z ironijo biča habjevornost in orožarstvo; «Škralci», vesela igra v dveh dejanjih, podana z vsem čarom otroške navivnosti in razgornosti; «Čudodelna srajca», morda najbolj dramatična igra od vseh petero, kjer je Ribičič dobro zajel problem človeške sreče, mu dal slikovito orientalsko obeležje in globlji smisel. Ubranstvo kviri par banalnih mest, kakor a. pr. če modrijan Omar pravi, da ne pozna občutje «to živati», ali pa Omarjevo besedno izražkanje na koscu 69. stranih na šolskih odrih se bo vzpostavljalo dialogizirana slika «Mladje», z vsro razposajenostjo vspega delničkega razreda, ki ne vedno udari v odprto rano učitelja, in pa slika «Pri svetem Petru», kjer si otrok-dušica izprosi dovoljenje od Jezuščka, da sme obiskati bolnega bratca in mater na zemlji. Zelo nežno otroško sliko moti brundanje sv. Petra o svobodni volji, ki v tak okvir ne spada. Ne morem razumeti, zakaj se Ribičič tako krčevito ogiblje odbojnega etičnega povdarka tudi tam, kjer mu sam sil v pero. Ne mislim tu «tendence», marveč človeka, ki je v otroku tu najboljši čist in neokrnjen in ki ga je Zupancič v svojem «Cicibanu» tako nedosežno lepo izobličil. Zal mi je zato premmogo lepot, ki mu vsled tega zbeže, ko se jih komaj narahlo dotakne, ne da bi jih mogel izklesati. Če kdo, je Ribičič poklican, da z otroškega odra spregovori naši deci in onim, ki še niso ubili otroka v sebi, tisto tajno besedo lepote, ki naj nas reši not in blata. Ko najde pot preko samoga sebe nazaj v se, bo ta beseda dozorel car njegove zmahe.

Tem Ribičičevim igricam, je dodal Ivan Vauk za Milčinskem prirejeno igro «Trije snubci», izredno posrečeno dramatično gavage pripovedke, ki jo bodo podeželski odri igrali z največjim uspehom. To delo, ki je eno najlepših naših ljudskih iger, me je razveselilo tembolj, ker je Vauk z njim dokazal, da je dramatičarje klub vsem težkočam vendar le mogoča, vsaj pri kratkih stvareh.

Jezik je pri vseh igrah čist, izglajen in priprost. Oprema knjige nenavadno ukusna in gre tiskarni «Edinost» za to vse priznanje. Naslovni stran (ki bo naletala na odpor) je narisalo A. Bucik. V tehničnem oziru bi ji oporekal predlože roke in stopala nog sedečega mladničca, plastični vtis celote pa je dobro zalet. Naj omenim še, da skupni naslov «mladinske» igre nekoliko bega, ker niso to le «otroške» igre («Škralci», «Mladje», «Pri sv. Petru») za šolske prireditve, ampak bodo po «Vražah», «Čudodelni srajci» in po «Treh snubcih» segala s pridom predvsem izobraževalna društva po deželi.

Dr. Alojzij Res.

Gospodarstvo

Modre galice bomo letos, ako bo trajalo vlažno vreme, potrebovali brzkone malo več kot lani, kajti vemo, da se glivice peronospore v vlažnem in toplen vremenu posebno močno razvijajo. Da zbranimo že vnaprej razvoj peronospore, moramo tudi pravočasno škropiti, kajti če se je v vinogradu že naselila, je ne inoremo več pregnati. Škropljenje ima torej namen, kakor smo že nešteterkrat slišali in čitali, da glivico uniči, preden se more razviti, da torej bolezen odvrne, predno se pojavi. Kakor vemo namreč prezimijo zimski trosi, to je seme peronospore v odpadlih listih in na suhem grozdu. V drugi polovici maja jih raznaša veter po vinogradu ter padajo na trčno listje in grozdni zarod. Če je list le količkaj vlažen ali tudi orosen, trosi izklijajo in poženejo v list koreninico, ki ji pravimo micelij in ki sesa trini sok. Ta koreninica izraste na spodnji strani iz lista ali jagode ter napravlja novo seme, to je letne troske podobne mokli, kateri trosi zopet okužujejo novo razvito listje in jagode. Če škropimo, preden začnejo padati trosi na listje, tedaj se kasneje na list padli trosi ne morejo razviti, kajti ako pade na oškropljen list rosa, se v rosnih kapljicah strupena galica raztopi in zastrupi ter uniči tros v kalu. Ako škropimo prepozno, ko so trosi že izklijali in poglajni koreninice, tedaj ne moremo boleznii več pregnati.

S kasnim škropljenjem dosežemo k večjemu to, da zbranimo kolikor še mogoče nadaljnje razvijanje peronospore na novih in še nerazvitih trtnih delih.

Borzna poročila.

Table with exchange rates for various currencies and goods. Columns include item names (e.g., avstrijsko-nemške krome, češkoslovaške krome) and their corresponding prices in Trst, dne 17. maja 1922.

DAROVI

Za nesrečnega Ivana Jajčiča so darovali: Brinsk trgovec v Trnovem L 20, Valencij, bivši župan v Trnovem živila in L 30, vdova Zemljak, mlinar Primožič, žagar Dekleva, Gombač v Motovunu, veleposesnik Muha v Lokvi, Srebotnjak v Lokvi — živila; vratarica Gasperšičeva hiše pri Sv. Jakobu živila in L 11, veletržec Dekleva v Slavini L 25, Paternost, narodni hotel v Postojni L 25, Peter Rehar, trgovec v Trstu 10 dinarjev. Obdaru-vanec se iz srca zahvaljuje blagim dobrotnikom. Hvaležen jim bo do zadnjega diha na izkazanem usmiljenju in bratski ljubavi.

KDOR HOČE KAJ KUPITI KDOR HOČE KAJ PRODATI KDOR IŠČE SLUŽBE, ITD. INSERIRAJ V »EDINOSTI«

DEGANELLO' Italijanska tovarna motorjev na težko olje, pritrjenih in premakljivih. Milan - Piazza Ferrari 3 - Milan. Specialiteta: Lokomobili za mlatnice in mlince. Stroji in potrebščine za mlince. (273) Največji prihranek. Največja izdatnost. Zastopnik: P. Concato, Trst, Via Mercadante 1

IVAN KERŽE ima v lastni zalogi najraznovrstnejše kuhinjske in druge hišne potrebščine iz aluminija, steklovine, lesa in emailirane proti. TRST - Piazza San Giovanni

Dr. A. Grusovin specialist za kožne in spolne bolezni ter negovanje kože, perfekcioniran na dunajskih klinikah. Sprejema od 9-12 in od 3-7 ure. Gorica (Piazza grande) Travnik hiša Paternoli. (60)

Uvozna in izvozna tvrdka Debiasio & Domenis Trst, via Coroneo 13, tel. 12-34 lastno skladišče v prosti lukl št. 4 opozarja na novodošle velike partije steklenine, porcelane, emailirane kuhinjske posode in najrazlične ših šip v originalnih zabojih po najnižjih konkurenčnih cenah. - Vse blago je češkega izvora. -

RENATO LEVI MINZI fu Alessandro 36 Trst, via San Sebastiano 3, Trst Velika izbira pohištva, žimnic in vatirane odeje po zmernih cenah.

Kje se dobi manifakturno blago na debelo po zmernih cenah??? Pri A. SMERDOU Trst, Via Scipio Slataper št. 10 (prej via Boschetto) Brzojavni naslov: Smerdou-Trieste, Tel. 2600 bis

JADRANSKA BANKA Delniška glavnica L 15,000.000 Rezerve L 5,100.000 Dunaj, Opatija, TRST, Zadar. Afilirani zavodi v Jugoslaviji: Jadranska banka, Beograd in njene podružnice v Celju, Cavtatu, Dubrovniku, Ercegovnem, Jelji, Korčuli, Kotoru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Metkoviću, Sarajevu, Splitu, Sibeniku in Zagrebu. Afilirani zavod v New-Yorku: Frank Sakser State Bank. Izvršuje vse bančne posle. PREJEMA VLOGE na hranilne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po 4%. Na odpoved vezane vloge obrestuje po najugodnejših pogojih, ki jih sporazumno s stranko določa od slucaja do slucaja. Daje v najem varnostne predale (safes) Zavodovi uradi v Trstu: Via Cassa di Risparmio št. 5 - Via S. Nicolò št. 9. Telefon št. 1463, 1793, 2676. Blagajna postuje od 9. do 13. ure.

Naročajte in širite „EDINOST“ Velika zaloga vina, žganja in likerjev JAKOB PERHAUC ustanovljena leta 1878 Trst, via S. T. Kydrias št. 6, telefon 2-86. Vedno v zalogi in po cenah izven vsake konkurencije: pristen istrski tropinovec, kraški brinjavec in krajski silavec. Lastni izdelki: Šumeča vina kakor šampanjec, šumeči istrski refošk Lacrima Orsti in druga. Specialiteta: Jajčji konjak in Crema marsala ter raznovrstni likerji in strupi, kakor pristni malinovec in drugl. (50)

Srebrne krone in zlato plačujem po najvišjih cenah ALOJZIJ POVH Trst, Piazza Garibaldi št. 2 (prej Barriera)

Steklene šipe vsake vrste in mere. Steklenine, porcelani in lončevine. — Prodaja na debelo in drobno. — Postrežba na dom. Cene zmerne. Piazza Oberdan št. 3 (Hotel Europa) telefon 44-23. 22

Najstarejši slovenski denarni zavod. Tržaška posojilnica in hranilnica registrovana zadruga z omejenim poroštvom, uraduje v svoji lastni hiši ulica Torrebianca št. 19, I. n. Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje po 4% večje in stalne vloge po dogovoru. Daje posojila na vknjižbe, menjice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru. Uradne ure za stranke od 9 do 13. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt št. telef. 25-67.